

De doos van Pandora.

De doos van
Pandora.

Antonia Los.

Eerder verschenen van de schrijfster:

2013 Daar Achter

2014 Trijntje, van dienstmeisje tot heldin in Frankrijk

2015 De Conclusie

2016 Bastiaan Los, een tuinder uit Zwijndrecht

Schrijver: Antonia los
Coverontwerp: Antonia Los
ISBN: 9 789463673839
© Antonia Los,

De doos van Pandora.

Het is een prachtige zonnige dag in het jaar 1999. Ik zit met opgetrokken knieën, mijn armen om mijn benen geslagen op het strand van Bali en kijk uit over de woest aanrollende golven van de Indische Oceaan. Eigenlijk ben ik geen strandmens, maar vandaag wel, deze vakantie wel. Want ik wil alles wat er vroeger is gebeurd laten verdwijnen in de herinneringen aan nu. Net zoals de golven aanspoelen en het strand volkomen schoon vegen, zo schoon wil ik mijn geheugen maken.

Vroeger is voorbij.

De zinderende hitte voelt als een warme beschermende deken die de ijzige kou van mijn jeugd buitensluit.

Samen met Antoin maak ik de reis van ons leven, niet mijn leven, dat leven was van toen. Dit is onze huwelijksreis. Na al die jaren is het er toch van gekomen. Nee, we zijn niet pas getrouwd, we zijn al vijftientig jaar lang een getrouwd stel: huisje-boompje-beestje en twee dochters. Mijn wens was om een grote reis te maken naar een ver en exotisch land. Ik wil de wereld zien die verder gaat dan Eindhoven, de camping in Frankrijk, of een vakantie op Kreta.

Ik ben een gelukkig mens met een fantastische man en twee gezonde kinderen. Het ontbreekt ons aan niets, we hebben genoeg geld om alles te kunnen kopen wat ons hartje begeert, genoeg om onze kinderen een goed en zorgeloos leven te laten leiden. Maar vooral, wat voor mij het allerbelangrijkste is, we willen hen een veilig thuis bieden.

Antoin heeft een prima baan met een riant inkomen en ik heb mijn eigen inkomen met mijn schoonheidssalon. Ik houd van schoonheid, van reinheid.

Ja, ik ben een gelukkige vrouw van vierenveertig jaar.

Dat is niet altijd zo geweest. Wilt u weten wat er vroeger is gebeurd? Wilt u weten hoe mijn leven is verlopen? Zal ik die shit aan u opbiechten en zo schoon schip maken?

Zal ik die doos van Pandora dan maar opentrekken en laten wegstromen in de golven van de oceaan?

Het zal mijn hart verlichten, mijn herinneringen aan toen vervagen tot een stipje in het heelal.

Twee sterke armen omhelzen me. 'Kom, 'zegt hij, 'kom, we gaan'.

Tijdsbeeld.

Op 18 september 1944 is de Tweede Wereldoorlog in Eindhoven voorbij. Er heerst onder de bevolking een euforische sfeer. In de straten wordt gelachen, gedanst en gezongen. Langs de gevels van de huizen die nog overeind staan wapperen de vlaggen vrolijk in het najaarswindje. De Nederlandse driekleur en de Brabantse rood-wit geblokte dundoeken hangen gebroederlijk naast elkaar. De gehate nazivlaggen met hun hakenkruizen zijn uit het straatbeeld verdwenen. 'We zijn vrij, nu wordt alles weer normaal', denkt men.

Maar waar niemand meer rekening mee heeft gehouden, gebeurt op de dag na de bevrijding. De Duitsers slaan terug. Wanneer de bevolking danst en zingt klinkt in de lucht het aanzwellende, angstaanjagende geluid van naderende vliegtuigen. De Duitse Luftwaffe met zijn doodzaaiende Messerschmits laat in een laatste stuiptrekking zijn bommen vallen op een onschuldige bevolking. Ze wil de opmars van het Britse leger blokkeren en bombardeert een groot gedeelte van de stad. De voertuigen van de geallieerden met munitie en brandstof exploderen en veroorzaken grote branden. De stad die al twee maal eerder is getroffen door een bombardement moet opnieuw zijn doden tellen. Er zijn 227 burgerslachtoffers te betreuren.

In de stad liggen nog de puinhopen van de bombardementen die door de geallieerden zijn uitgevoerd. Op Sinterklaasavond, 6 december 1942 worden de Philipsfabrieken gebombardeerd.

Dit complex ligt midden in de stad en dat betekent dat er veel burgers de dupe worden in deze hel. Er zijn op die dag meer dan 150 doden onder de Eindhovenaren.

In maart 1943 bombarderen de geallieerden nogmaals. Ze willen koste wat kost voorkomen dat de Duitsers profiteren van de technieken van de Philipsfabrieken. De fabrieken worden minimaal geraakt, de bevolking is weer het slachtoffer van het oorlogsgeweld.

Eindhoven is na Rotterdam de zwaarst getroffen Nederlandse stad tijdens deze wereldoorlog. Huizen, winkels, fabrieken, hele straten zijn met de grond gelijk gemaakt.

In de stad staren de puinhopen als dode ogen je aan en voel je het verdriet om degenen die het einde van de oorlog niet meer mee mochten maken.

Maar een Brabander is geen mens om bij de pakken neer te gaan zitten. Hij en zij stropen de mouwen op en gaan vol moed aan de slag met de wederopbouw van hun stad, hun dorp, hun buurt, hun huis, de fabrieken.

Werken bij Philips.

Wanneer de oorlog echt voorbij is kan de wederopbouw van start gaan. De Philipsfabrieken groeien en bloeien. Elke werknemer die hart voor het bedrijf heeft is welkom. Jongens vanaf veertien jaar staan aan de lopende band. Radio's en gloeilampen zijn niet aan te slepen in Nederland en daarbuiten. De opbouw na de verwoestende oorlog wordt met voortvarendheid aangepakt. Overal hoor je de geluiden van de bouwvakkers die nieuwe huizen bouwen. Winkels herrijzen en nieuw geplaveide straten bieden weer vrije doorgang voor de wandelaar, de fietser en een enkele auto door de stad.

Philips heeft zoveel personeel nodig om aan de vraag van elektronica te kunnen voldoen, dat ze een busdienst opstarten om de werknemers uit de omliggende dorpen naar de fabriek te halen en weer thuis te brengen. Er is volop werk en er wordt goed verdiend. De economie groeit en de vraag naar goederen neemt alleen maar toe. Wanneer je een baan bij Philips krijgt behoor je tot de grote Philipsfamilie. De directie zorgt goed voor zijn ondergeschikten. Tijdens de oorlog organiseerde Philips gaarkeukens voor het personeel en voor zover mogelijk ook voor de armste inwoners van Eindhoven.

Na de oorlog wordt per portie voedsel een bedrag van vijf cent gevraagd. Deze voorziening gaat door tot 1949. Dan vraagt Philips twintig cent voor een portie eten. Dat blijkt te veel en de vraag loopt terug. Uiteindelijk wordt deze sociale voorziening stopgezet.

Het salaris is doorgaans hoger dan elders, de sociale voorzieningen zijn beter dan de landelijke. Er worden interne opleidingen gestart, zodat je binnen het bedrijf kunt doorgroeien naar een hogere en beter betaalde positie.

Daartegenover staat een ijzeren discipline van productie maken en die is niet altijd sociaal.

Het bedrijf groeit en bloeit en is daarmee voor veel Eindhovenaren een goede en betrouwbare werkgever.

Stekkertjes.

In de Lijmbeekstraat in Eindhoven woont het gezin Bouwman. Het gezin telt elf kinderen, vijf meisjes en zes jongens. Het op één na jongste kind, zoon Hans, wordt op 28 mei 1928 geboren.

Hij groeit op in een behoorlijk groot arbeidershuis. Het rijtjeshuis heeft een voor- en een achterkamer. De voorkamer is ingericht als ouderslaapkamer. Op de zolder zijn de slaapplaatsen voor de kinderen. De jongens in een apart gedeelte en de meisjes in een afgescheiden ruimte aan de andere zijde van de zolder.

Achter de keuken bevindt zich de moestuin. Tijdens de oorlog heeft deze tuin de nodige aardappelen en groenten opgeleverd om het grote gezin van eten te voorzien.

Er is in de buurt een sportcomplex, een enkele winkel en natuurlijk een café. Voor de meisjes woont er in de straat een bijzonder persoon: de poppendokter. De meeste meisjes bezitten slechts een zelfgebreide lappenpop. Als ze uit school komen en langs de poppendokter huppelen kunnen ze het niet laten om even naar binnen te gluren. Ze drukken hun neuzen plat tegen het venster en kijken jaloers naar die zieke, maar o zo mooie poppen van de rijkeluijskinderen. Dat zijn geen lappenpoppen, maar schildpadpoppen met mooie lijfjes en soms hebben de poppen lange haren en knipperende ogen.

Vlakbij de Lijmbeekstraat staat de luciferfabriek de Molen van Mennen & Keunen. Aan deze fabriek dankt Eindhoven de bijnaam “de Lichtstad.”

Na de lagere school moeten de kinderen meteen gaan werken. Geld voor een vervolgopleiding is er niet. Al het verdiende geld wordt thuis afgedragen om het gezin draaiende te houden. De kinderen krijgen een deel van het verdiende weekloon als zakgeld terug.

Hans gaat na de lagere school in één van de fabriekshallen van Philips aan het werk. Hij moet productiewerk verrichten. Dat betekent dat je per eenheid uitbetaald wordt. Dus wil je wat verdienen dan moet je heel hard werken om een redelijk weekloon binnen te halen. In een eindeloos voortlopende band worden de stekkers in elkaar geschroefd. Achter de arbeiders staat de controleur met een timer in de hand om erop toe te zien dat er doorgewerkt wordt en de productie voldoet aan de gestelde eisen binnen de werktijden. Wanneer één van de arbeiders het werk tijdelijk moet onderbreken, staat de reserveman klaar om dat werk meteen over te nemen, er kan geen tijd en geen stekker verloren gaan.

Nee, gemakkelijk is het werk niet.

Vanaf maandagmorgen acht uur tot 's middags half één wordt er constant doorgewerkt. Dan is er een uur schafttijd waarna je van half twee tot vijf uur weer achter de lopende band staat. Zo gaat dat tot en met vrijdag. Op zaterdag zijn de werktijden van acht uur 's morgens tot half één 's middags.

Wanneer de werkweek erop zit ga je naar het kantoor in de Gagelstraat waar je je loon tot op de cent nauwkeurig krijgt uitbetaald in een papieren loonzakje.

Hans vindt dat het mooiste werk, zijn loonzakje ophalen. Het grootste gedeelte van zijn loon moet hij thuis afdragen, slechts wat zakgeld mag hij houden.

Het loon van de arbeiders wordt met de hand uitgeteld. Eind jaren vijftig betekent het voor de loonadministratie dat er zo'n 24000 zakjes moeten worden gevuld met meer dan 100.000 muntstukjes en dat wekelijks. Het zal Hans allemaal een zorg zijn, als hij zijn loon maar krijgt.

Het Lampenmaakstertje.

Vanaf 1950 worden bij Philips ook meisjes in het arbeidsproces opgenomen.

In de plaatselijke kranten wordt volop geadverteerd, waarin alles zo mooi mogelijk wordt voorgesteld, zoals goede arbeidsvoorwaarden, goede werkomstandigheden en bovenal een goed weekloon.

Dat “goede loon” is wel beduidend lager dan wat Philips uitbetaalt aan de mannelijke werknemers. De meisjes zijn dus voor Philips een voordelige investering, want ondanks het mindere loon wordt wel van hen verwacht dezelfde prestaties te verrichten binnen de door de directie gestelde werktijd.

Philips heeft de kleine handen van de meisjes nodig voor het fijne priegelwerk, zoals het solderen van de dunne draadjes in de gloeilampen. Een vrouwenhand is daar geschikter voor dan de mannelijke vuist.

De pastoor vindt het absoluut geen goed idee om ook meisjes tot de fabrieksarbeid op te roepen. Het zou een aantasting zijn van hun vrouwelijkheid en ongeschikt maken voor de gezinstaat. De directie van Philips, van origine uit protestantse huize afkomstig, doet daarom de concessie om de meisjes afgescheiden van de mannen te laten werken. Er komt zelfs een aparte kantine.

Afgescheiden van de mannen zitten de meisjes naast elkaar op houten stoelen met spijlen in de rugleuning aan lange rijen tafels. In hun mond houden ze het soldeertin vast om zo twee handen vrij te houden die de

dunne draadjes van de gloeilamp aan elkaar moeten solderen.

Niemand schijnt zich te realiseren dat tin wel eens giftig zou kunnen zijn. Er is slechts één ding van belang: er moet geproduceerd worden, zo veel mogelijk in zo kort mogelijke tijd. Het lijkt eigenlijk op slavenwerk.

Ook Bep van Duin uit Lieshout krijgt een baan bij Philips.

Bep groeit op in een arm arbeidersgezin van vijf kinderen. In de oorlog heeft het arme gezin honger geleden terwijl dat in Brabant toch niet zoveel is voorgekomen. Als de honger zo knagend wordt dat je er buikpijn van krijgt, gaat ze naar de boeren in de omgeving en moet bedelen om een boterham. Dit zal in haar verdere leven altijd een rol blijven spelen: eten mag nooit weggegooid worden.

Al vroeg moet ze meewerken in het huishouden, want moeder Van Duin is altijd ziek. Ze is altijd moe en haar benen zijn te zwak om haar veel te zware lichaam te dragen. Welke ziekte zij heeft kan geen dokter haar vertellen. Haar spieren in armen en benen worden zwakker en zwakker en haar klagen en zeuren groter en groter. Nee, het gezinsleven wordt er door de jaren heen niet vrolijker op.

Vader Mart heeft geen zin om het gezeur van zijn vrouw nog langer aan te horen. Hij brengt zijn tijd door met de verzorging van zijn hondenfokkerij en in het dorpscafé. Voordat Bep van de lagere school komt heeft ze haar besluit al genomen. In de krant heeft ze de advertenties van Philips gelezen.

‘Dat wil ik ook,’ denkt ze, ‘als ik van school kom, ga ik bij Philips werken. ‘Ik ga mijn eigen geld verdienen.

Hilda moet het huishouden maar gaan doen, ik ga naar Eindhoven.’

Het heeft nog heel wat voeten in de aarde alvorens vader en moeder Van Duin Bep toestemming geven om bij Philips te gaan werken.

‘Hoe moet je daar in vredesnaam komen? En wie helpt je moeder in het huishouden, wie gaat er het eten koken?’

Voor alle tegenwerpingen heeft Bep allang een oplossing bedacht.

‘Er rijdt een personeelsbus van Philips, die haalt je op en brengt je ook weer thuis. Hilda kan ook best het huishouden doen als ze uit school komt. Ik moet het toch ook? Het eten maak ik de avond van tevoren wel voor het grootste deel klaar, dan hoeft ze het alleen maar op het fornuis te zetten.’

En zo gaat Bep als jong meisje bij Philips werken, ze wordt een lampenmaakstertje.

Bep heeft het er goed naar haar zin, al heeft ze vaak trillende vingers van het ingespannen priegelwerk.

Wanneer ze haar eerst verdiende loon thuis op tafel legt, zijn alle bezwaren van haar ouders meteen verstomd. Het loon van Bep betekent een welkome bijdrage in het almaar duurder wordende leven.

Verliefd.

Ondanks de gescheiden werkomgeving ontmoeten Hans Bouwman en Bep van Duin elkaar op het fabrieksterrein.

Als de fabriek uitgaat, staat Hans op de uitkijk om een glimp op te vangen van de meisjes die in de bus stappen, of eigenlijk van dat ene meisje dat al gauw zijn aandacht heeft getrokken, dat kleine slanke meisje met haar zwarte, krullende haren en mooie bruine ogen. 'Wat een mooie meid', denkt hij, 'die wil ik beter leren kennen'.

Wanneer de bus het parkeerterrein is afgereden, pakt hij de fiets en rijdt langzaam naar huis. 's Nachts droomt hij van het lampenmaakstertje. Hij droomt ervan dat ze samen het fabrieksterrein af fietsen, samen wandelen hand in hand. Maar hoe krijgt hij haar echt te spreken? Hoe moet hij dat aanleggen?

En Bep? Ze ziet vanuit de bus wel die jongen die zo achteloos mogelijk leunend op zijn fiets naar het vertrek van de bus kijkt. Maar ze merkt ook dat de ogen van die jongen haar zoeken als ze is ingestapt is. 'Een knappe knul', schiet het door haar heen.

En zomaar op een dag steekt ze ineens haar hand op en zwaait naar hem. Een verbouwereerde Hans zwaait aarzelend terug. Zwaait ze nou naar hem? Hij kijkt eens om zich heen om te zien of er nog een andere jongen naar de bus staat te kijken. Ja, er staan mannen en jongens genoeg, maar die lachen wat met elkaar en maken opmerkingen over het vrouwelijk schoon, nee, het lijkt er toch echt op dat ze naar hem zwaaide.

De volgende dag staat Hans er natuurlijk weer en voordat Bep instapt lacht ze een beetje ondeugend naar hem. Ze heeft een raamplaatsje veroverd en kijkt nu duidelijk lachend naar hem. Hans voelt zich helemaal warm worden. Ze zwaaien naar elkaar. 'Dat wordt mijn meissie,' neemt hij zich voor.

Het gaat opvallen dat die twee naar elkaar zwaaien en lachen. En natuurlijk zijn de toespelingen niet van de lucht. Maar Hans is niet de enige die zijn meisje vindt bij het vrouwelijk Philipspersoneel.

Al zijn er aparte kantines voor het mannelijk en vrouwelijk personeel, tijdens de schafttijd zoeken ze elkaar toch op. Daar worden de eerste woorden gewisseld en daar worden de eerste afspraakjes gemaakt. Hans en Bep worden smoorverliefd op elkaar.

Ondanks het zware werk heeft Hans ineens heel veel tijd om op de fiets van Eindhoven naar Lieshout te rijden, een afstand van toch zo'n vijftien kilometer heen en ook weer terug. Hans vindt het wel een gezellige boel bij de familie van Bep. Zijn broers en zussen zijn, op één broer na, al het huis uit.

Bep is de op één na oudste in het gezin. Ze heeft nog twee zussen, Jansje en Hilda, en twee broers, Tinus en Hannes. Jansje werkt als dienstbode, de anderen wonen nog thuis. Er wordt op zo'n avond heel wat gelachen en bij het kaarten gaat het er soms heftig aan toe.

Maar op één van die zaterdagen heeft Bep een heel ander plan. Ze houdt ontzettend veel van dansen. Elke zaterdagavond is er in het dorps huis een dansavond voor de jeugd.

Ze stelt daarom voor om samen naar het dorps huis te gaan. Hans weet niet wat hij zeggen moet. Hij houdt helemaal niet van dansen, hij kan het niet eens.

‘Laten we maar gewoon thuis blijven of zullen we naar de bioscoop gaan in Eindhoven?’ stelt hij aarzelend voor.

Maar Bep houdt voet bij stuk: ‘nee joh, we gaan fijn dansen.’

Ze denkt: ik wil hem vasthouden, ik wil dat hij me in zijn armen neemt en me rond laat zwieren. Ik wil hem voelen en ruiken.

Bep kleedt zich prachtig aan in een jurk met wijd uitstaande rok, waar het kantje van de petticoat ondeugend onderuit piept. In haar oren bengelen gouden oorbellen met bloedkoraal die meedansen op het ritme van de muziek.

Hans heeft er pijn in zijn buik van. ‘Hoe moet ik dit nu aanpakken’, vraagt hij zich af.

Vrolijk huppelt Bep aan de arm van Hans door de Dorpsstraat naar het Dorps huis. Van ver klinkt al de muziek en Bep kan niet wachten om samen met Hans rond te zwieren door de zaal.

‘Bep, luister Bep, ik kan niet dansen. Laten we naar huis gaan.’

Verbouwereerd staat Bep stil en kijkt met verbazing Hans aan. ‘Kan jij niet dansen?’

‘Nee, ik kan niet dansen.’

‘Maar ik wel,’ zegt ze fel, ‘en ik wil vanavond dansen. Ik zal het je leren.’

‘Nee,’ kreunt Hans, ‘ik wil helemaal niet leren dansen. Ik ga naar huis. Als jij per se wilt dansen, ga ik naar huis.’

Even is het stil, dan zegt Bep: 'Kom nou mee naar binnen, dan drink je wat aan de bar en kun je mij zien dansen. Het is er echt heel gezellig.'

Hans laat zich overhalen en neemt plaats aan de bar. Bep is verdwenen tussen de dansende jongelui. Hans rekt zich vanaf de barkruk om te zien waar Bep is en met wie ze aan het dansen is. Een grote knappe jongeman heeft haar in zijn armen en Hans ziet hen samen zwieren door de zaal. Lachend kijkt Bep op tegen die lange kerel en ze schijnen het prima met elkaar te kunnen vinden.

Hans heeft genoeg gezien. Hij stapt van de barkruk, loopt terug naar het woonhuis van Bep, pakt zijn fiets en rijdt teleurgesteld terug naar Eindhoven.

Het had zo mooi kunnen zijn, denkt hij. Ze was toch zijn meissie.

Die zondag blijft Hans in bed. Hij is ziek van liefdesverdriet.

Met lood in zijn schoenen vertrekt Hans

's maandagsmorgens naar zijn werk. Hij doet het werk op de automatische piloot.

'Wat is er met je aan de hand, Hans?' vragen zijn collega's, 'is het soms uit met Bep?'

'Hou je waffel,' gromt Hans, 'bemoei je met je eigen zaken.'

'Nou, die is met het verkeerde been uit bed gestapt!'

Tijdens de lunchpauze blijft Hans zitten in de kantine van de mannen. Hij wil Bep niet meer zien.

Maar dan kent hij Bep toch nog niet goed genoeg. Want ze stapt zonder blikken of blozen zomaar de kantine van de heren binnen en loopt rechtstreeks op Hans af.

‘Waar was je nou zaterdagavond? Waarom ben je zomaar zonder gedag te zeggen vertrokken?’ bijt ze hem toe.

‘Jij vond het belangrijker om met een andere knul te dansen dan om met mij samen te zijn, dus ben ik maar weggegaan.’

‘Meekomen,’ zegt ze en ze trekt hem aan zijn stofjas naar buiten, buiten het gehoor van de collega’s.

‘Ja,’ zegt ze, ‘ik dans graag en ik kan goed dansen. Dus als jij het niet kan en niet wil dansen dan moet ik wel met een ander dansen. Maar dat betekent niet dat ik met die ander ook verkering heb. Ik heb verkering met jou en met jou wil ik trouwen, dat is heel iets anders dan met een ander dansen. Snap je?’

‘Ja, ik snap het wel een beetje, maar ik vond het niet leuk om jou in andermans armen te zien’ verweert Hans zich.

‘Weet je wat ik er nou zo leuk aan vind?’ vraagt ze flirterig aan Hans.

‘Wat dan, ik vind er niks leuks aan.’

‘Je bent jaloers!’

En weg is ze. Heel even draait ze zich om en zwaait naar hem. ‘Tot straks, bij de bus!’

Getrouwd.

De vriendschap groeit uit tot liefde. Nu dromen ze beiden van samen fietsen, samen wandelen, van zoenen, van vrijen, van samen door het leven gaan. Ze maken trouwplannen zodat ze voor altijd samen kunnen zijn. Alles wordt tegen elkaar afgewogen. Kunnen ze het financieel wel redden? Want als je trouwt ben je als meisje ook meteen je baan kwijt. Zouden ze van het loon dat Hans verdient ook rond kunnen komen? En is er wel een huis voor hen beschikbaar?

De woningnood is nijpend en al gauw beseffen ze dat er voorlopig geen kijk is op een eigen woonruimte. De wachtlijst is lang, te lang voor Hans en Bep om daar op te wachten. Er is maar één oplossing: in gaan wonen bij moeder en vader Bouwman in de Lijmbeekstraat. Bij de familie Bouwman zijn de kinderen op Hans en Broer na het huis uit en zou er ruimte over kunnen zijn voor eventuele inwoning.

Hans en Bep trekken de stoute schoenen aan en op een zaterdagavond vragen ze vader en moeder Bouwman of ze misschien een gedeelte van de zolder bij hen mogen huren, want: 'wij willen graag trouwen.'

Het komt bij de ouders niet als een verrassing. Ze hebben allang in de gaten dat die twee graag hun eigen gezin willen opbouwen. En dus is de beslissing gauw gemaakt. Ze mogen op de zolderetage het gedeelte van de meisjes gebruiken om hun huwelijksleven te beginnen.

Bep en Hans trouwen op donderdag 28 mei 1953 in de Rooms-Katholieke kerk in Lieshout.

Het is een bewolkte, koude dag met een temperatuur van slechts zo'n tien graden.

Hoewel het weer een en al somberheid is, straalt de bruid van geluk in haar eenvoudige grijze bruidsjacon. Haar witte sluier wappert vanaf een gehaakt kroontje op haar hoofd vrolijk in de matige noordwestenwind. Haar gehaakte witte handschoentjes combineren met het eveneens gehaakte tasje met de zilverkleurige beugel dat aan haar pols bungelt.

Hans heeft een prachtig bouquet van anjers laten maken bij de bloemist.

Voor zichzelf heeft hij een zwart pak gehuurd, een smetteloos wit overhemd gekocht met een voor deze gelegenheid speciaal gestrikte stropdas.

Ze vormen een prachtig paar.

Trots als een pauw leidt Hans zijn bruid naar het altaar. Vanaf nu zijn ze man en vrouw.

Na de trouwplechtigheid wordt er een groot feest gegeven in het plaatselijke café. Ondanks de schaarste die er nog dagelijks is, vloeit het bier rijkelijk en is er voor de dames advocaat met slagroom en heel veel taarten. Tot in de vroege uurtjes wordt er gedanst en gezongen. Zelfs Hans danst mee. Bep heeft hem een paar basis danspassen geleerd. Zo kan hij toch met de bruid de openingsdans meehuppelen. Het is hilarisch om te zien en er wordt dan ook hartelijk gelachen. Maar het zal Hans een worst zijn, Bep is nu niet alleen zijn meissie, ze is nu zijn vrouw.

Wanneer de cafébaas er eindelijk op aandringt dat hij de zaak moet sluiten staat menige feestganger niet meer zo vast op zijn benen en wankelt, ondersteund door vrouw of moeder, naar buiten.

Hans en Bep slapen voor het eerst die korte nacht samen in hun tweepersoonsbed op de zolder van het huis in de Lijmbeekstraat.

De volgende dag stapt Hans op zijn fiets en rijdt naar de Philipsfabriek, vanaf nu is hij de kostwinner. Bep moet zich op het huishouden richten, zij is nu een onbezoldigde huisvrouw.

De moeder van Bep die al jaren tobt met haar gezondheid mist haar dochter. Steeds vaker moet zij het bed houden en uiteindelijk is ook de rolstoel in huis gekomen. Jansje werkt bij een rijk gezin en komt alleen in het weekend naar huis en Tinus werkt bij Philips. Hilda kan het werk thuis eigenlijk niet aan, temeer daar haar broer Hannes nogal veel aandacht en zorg nodig heeft. Hij is een jongen waarvan men zegt dat hij ze niet allemaal op een rijtje heeft.

Vele malen per week fietst Bep van Eindhoven naar Lieshout om haar moeder en Hilda met het huishouden te helpen. Dat levert wel eens spanningen op tussen het pas getrouwde stel. 'Het lijkt wel of je meer om je moeder geeft dan om mij. Om de haverklap vind ik je niet thuis en kom je afgepeigerd aangefietst,' moppert Hans.

Amper een jaar na het huwelijk van haar dochter Bep overlijdt moeder Nel op 30 maart 1954. Ze is slechts 51 jaar geworden.

Bep voelt zich na het overlijden van haar moeder geroepen om nu de zorg voor haar vader, jongere zus Hilda en broer Hannes op zich te nemen. Hans is het daar totaal niet mee eens en het leidt tot woordenwisselingen en hoogoplopende ruzies.